

Alenka Kandrič,
knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj

ČEVELI
tako ali drugače

ČEVLJI V ZGODOVINI

LEDENA DOBA

- Okrog nog so si ovijali živalske kože.
- Varovale so jih pred mrazom.

STARA GRČIJA

- Otroci so postali odrasli z 12. ali 13. letom in takrat so jim podarili sandale.

ČEVLJI V ZGODOVINI

VIKINGI

- Nosili so čevlje iz usnja.
- Drsalke so si naredili tako, da so si na čevlje pritrdili kost.

SEVERNOAMERIŠKI INDIJANCI

- Nosili so mokasime, okrašene z usnjenimi jermenčki in pisanimi kroglicami.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVLJI V ZGODOVINI

SREDNJEVEŠKI VITEZI

- Nosili so prave jeklene čevlje.
- V tistem času so bili moderni tudi „kljunasti čevlji“ in čevlji imenovani „kravji gobec“ ali „račji kljun“. Take čevlje so nosili samo bogataši. Zato še danes rečemo za bogataša, da „živi na veliki nogi“.

NA SLOVENSKEM

Kmetje so nosili cokle (obuvalo izdolbeno iz enega kosa lesa). Cokle so bile zelo nerodne, zato prastar pregovor pravi: „V coklah ne hodi zajcev lovit!“

OBUVALA

Čevelj je pravzaprav le eno od obuval – tisto, ki ima trden podplat in lahko sega malo čez gleženj.

o čevlji

o sandali

o škornji

o kopačke

o copati

o japonke

o gojzarji

o natikači

o pancarji

o balerinke...

*Lenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVLJARSTVO

- o Čevlje je nekoč izdeloval čevljar v čevljarški delavnici. Potreboval je veliko časa in spretnosti, zato je bil zelo spoštovan. V svoji delavnici je izdelane čevlje tudi prodajal. Nekaj čevljarških delavnic se je ohranilo vse do danes. V njih čevljarji pretežno čevlje popravljajo, izdelujejo pa jih skorajda ne več.
- o Ker je potreba po čevljih zelo velika, danes le-te izdelujejo v velikih tovarnah, kupimo pa jih v prodajalnah s čevlji

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVLJARSTVO

- Čevljarju pravimo tudi šuštar (od tod poimenovanje šuštarska nedelja – to je vsaka prva nedelja v septembru v Tržiču, kjer si na sejmu lahko ogledaš, kako čevljarji izdelujejo čevlje.
- V preteklosti si čevljarji niso belili glave z levim in desnim čevljem. Izdelali so dva enaka, lastnik pa jih je moral uhoditi. Hoja v takih čevljih sprva najbrž ni bila prijetna.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

KAKO ČEVELJ NASTANE

- Čevljar najprej nariše in izreže **kroj**.

Z njim lahko natančno izreže tak kos usnja, kot ga potrebuje.

- Za oblikovanje velikosti čevlja si pomaga s **čevljarским kopitom**.

- Zgornji del čevlja sešije in naredi luknjice za vezalke (**ročno ali s šivalnim strojem**).

- Nato zgornji del čevlja pritrdi na podplat.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVLJASKA ORODJA IN PRIPOMOČKI

- o kladio
- o klešče za izdelovanje luknjic
- o kopito
- o lepilo
- o smola
- o šilo
- o dreta
- o klešče
- o šivalni stroj
- o luknjač
- o stiskalnica
- o olfa nož

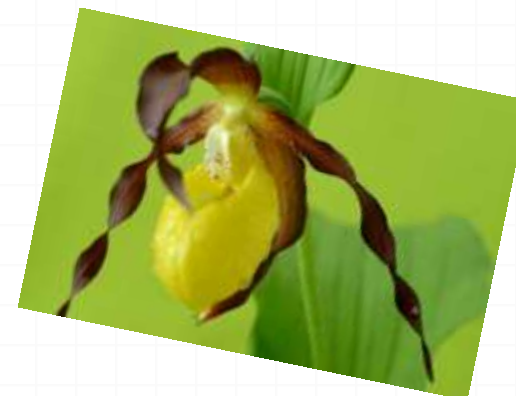
*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V NARAVI

LEPI ČEVELJC

- o Največja evropska orhideja (zraste tudi do več kot 0,5 m visoko)
- o Druga imena: Venerin čeveljček, Marijin šolnček
- o Cveti od maja do konca junija
- o Je zavarovana vrsta, zato ga ne smemo trgati!

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ IN UMETNOST

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ IN JEZIK

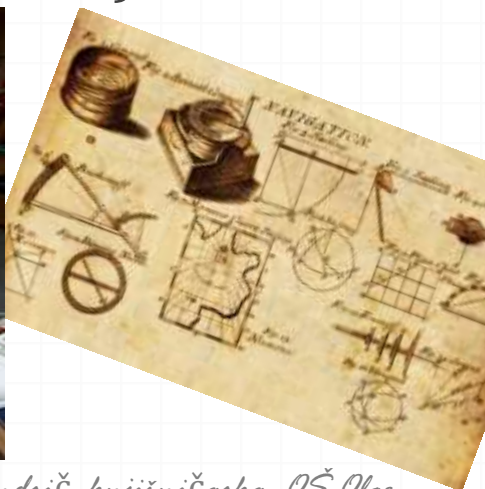
Čevelj najdemo tudi v pregovorih in rekih:

- **DALA GA JE NA ČEVELJ.** (Odslovila ga je.)
- **VODA ŠE ZA ČEVLJE NI DOBRA.** (Raje bi pil kaj drugega kot vodo.)
- **NE BO TI TREBA ČEVLJEV TRGATI PO HRIBIH.** (Ne bo ti treba živeti v hribih).
- **VEM, KJE TE ČEVELJ ŽULI.** (Vem, kaj ti povzroča težave.)
- **BREZ MUJE SE ŠE ČEVELJ NE OBUJE.** (Za uspeh se moraš potruditi.)
- **NI VSE PO ENEM KOPITU.** (Ni vse enako.)
- **LE ČEVLJE SODI NAJ KOPITAR.** (Samo strokovnjak lahko ocenjuje.)
- **V COKLAH NE HODI ZAJCEV LOVIT!** (Cokle so zelo nerodne.)

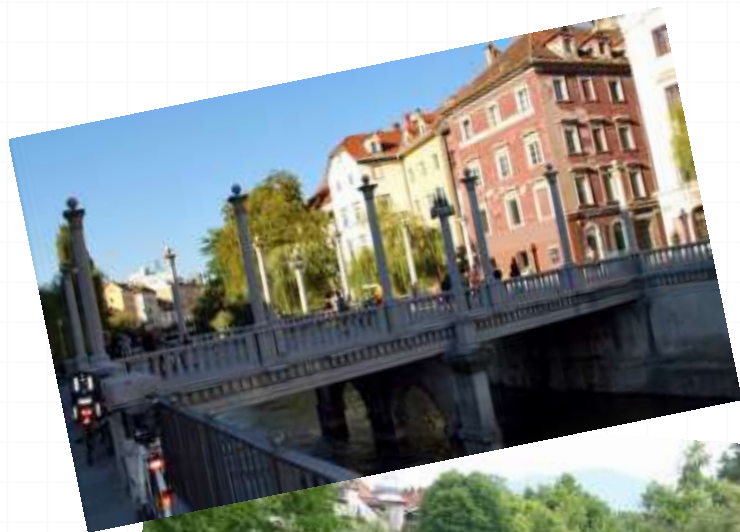
ČEVELJ IN MERJENJE

- Dolžino so nekoč merili s čevlji. Tako je seveda prihajalo do različnih izmeritev, saj vsi čevlji niso bili enako dolgi. Da ne bi prihajalo do prepirov, so se dogovorili, kako dolg je en čevelj (približno 30 cm v današnjih merskih enotah).

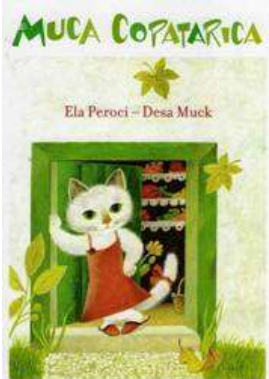
*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V ARHITEKTURI

- Čevljarski most (tudi Šuštarški most) je eden izmed ljubljanskih mostov, ki prečkajo reko Ljubljanico in sicer na mestu, kjer se reka najbolj približa Grajskemu griču in je tudi najožja struga.
- V 19. stol so na leseni most namestili kolibe za čevljarje. Od takrat je most znan kot Šuštarški most (nem. Schuster - čevljar).

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

Ela Peroci: MUCA COPATARICA

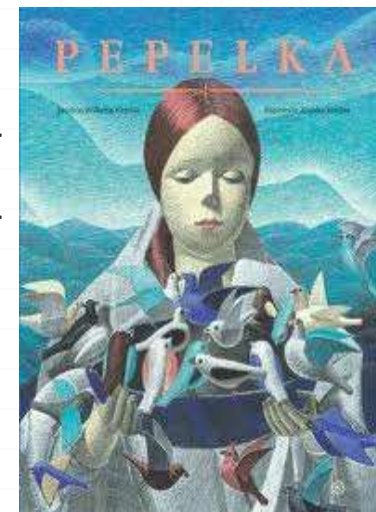
Janez, Špela, Tine, Tonka in drugi otroci iz Male vasi nekega jutra ne najdejo svojih copat. Zvečer jih niso pospravili, zato jih je odnesla muca. Otroci se bosu odpravijo v gozd, da bi jo poiskali. Sredi gozda nato le najdejo belo hišico z rdečo streho, na vratih pa je pisalo Muca copatarica. Ko so potrkali na vrata, jih je muca povabila v hišo. Tam je vladal strog red. Copati so bili v ravni vrsti zloženi na plico, ti pa so bili oprani in zakrpani. Tako so otroci zadovoljni našli svoje copate in se odpravili domov.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

J. In W. Grimm: PEPELKA

Pepelka in izgubljeni čeveljček...

Pepelka je verjetno najbolj priljubljena pravljica na našem planetu. Na voljo je stotine verzij. Je klasična avtorska pravljica. Njeno sporočilo je: dobro se z dobrim poplača, slabo s slabim. Na koncu vsak dobi tisto, kar si zasluži. Pravljica torej v sebi nosi vzgojni in moralni koncept.

NEKOČ JE ŽIVEL ZELO BOGAJ, KI SE JE POROČIL Z NABOJJO
DARINO MA TUKI DAN JE BILA VOJNA IN JE IMELA 2
KI STA JI POMEMLI VSE, TUKI JE IMEL

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

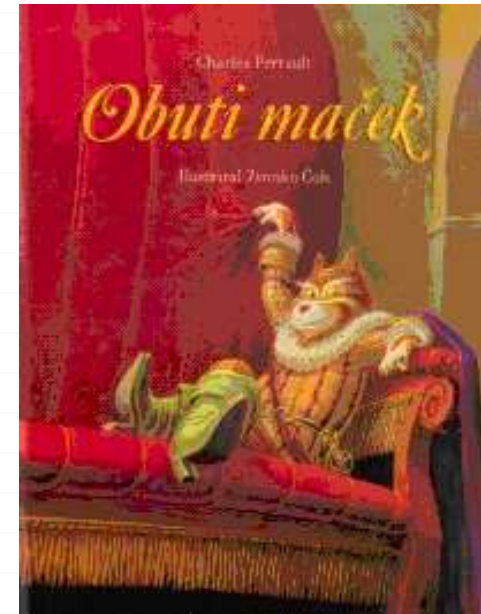

ČEVELJ V KNJIŽNICI

Charles Perrault: OBUTI MAČEK

Nekoč davno je živel mladenič, čigar edina lastnina je bil maček. Najprej ni vedel kako naj si pomaga s takšno zapuščino svojega očeta, ampak kmalu se je izkazalo, da je maček spreten lovec in izjemno premeten. Zatrdno se je namreč odločil, da bo svojega lastnika naredil za princa, zato je pričel načrtovati njegovo poroko s prelepo kraljevo hčerko in nizati ukano za ukano. Poseben je bil tudi, ker je nosil škornje.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

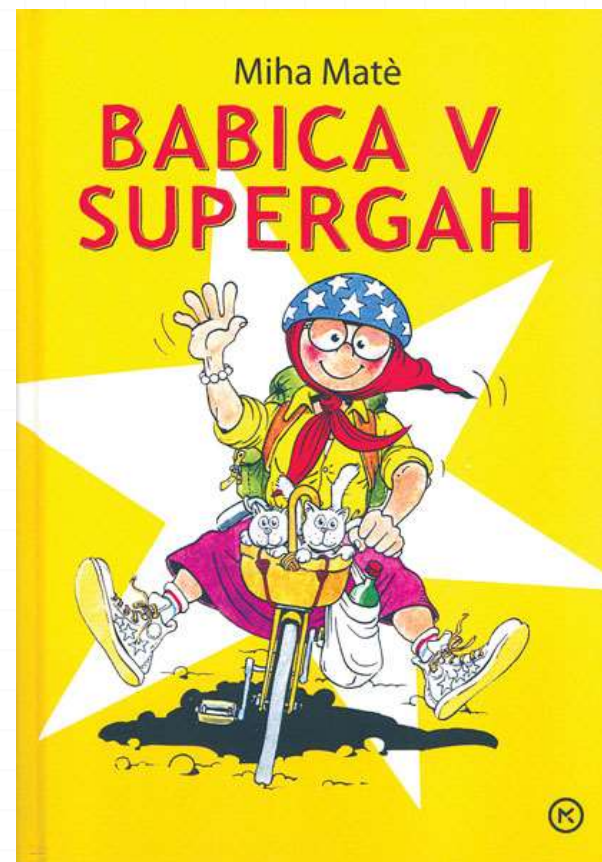
ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Miha Mate: **BABICA V SUPERGAH**

Tinčeva in Binčeva babica Lenča je čisto navadna upokojenka, a ko na nekem izletu v hribe najde zavržen par oguljenih superg in jih vzame s sabo domov, se njeno življenje na mah spremeni.

Postane prava superbabica, ki ujame tatu, obvlada rolko, na starem kolesu premaguje nepredstavljive vzpone, igra odbojko, na olimpijskih igrah doseže svetovni rekord...

S pomočjo superg in skritih pomočnikov postane nepremagljiva in zabavnim dogodivščinam ni videti konca.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

- o Kašmir Huseinović:
**OBUTI MAČEK... a
ne tisti, ki ga že
poznate**
- o Slikanica o obutem
mačku, a ne tistem,
ki ga že poznate,
nam predstavi
mačka Franca, ki ga
pozimi zebe v tačke.
Za svoje težave najde
rešitev v gledališču.

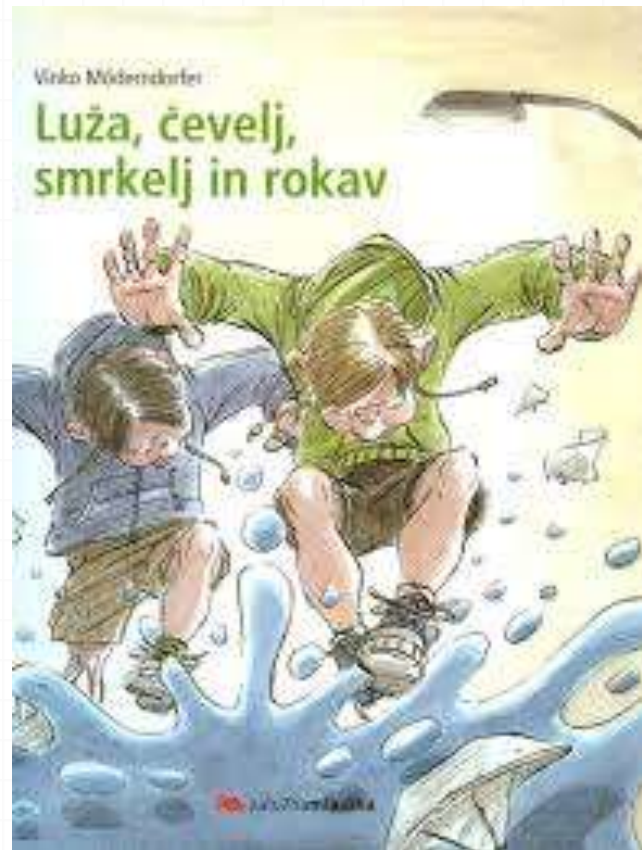

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Vinko Möderndorfer: LUŽA, ČEVELJ, SMRKE LJ IN ROKAV

Knjiga je mladinska pesniška zbirka, in sicer enega najboljših slovenskih piscev za otroke in odrasle Vinka Möderndorferja. Nekaj pesmi iz zbirke je bilo za pokušino že objavljenih v reviji Kekec. Za branje in pa veliko zabavo jih je ostalo še ogromno. Že sam naslov knjige, ki omenja lužo, čevelj, smrkelj in rokav, ponuja vragolije, packarije, norije, smrkarije, ljubezen in še kaj.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

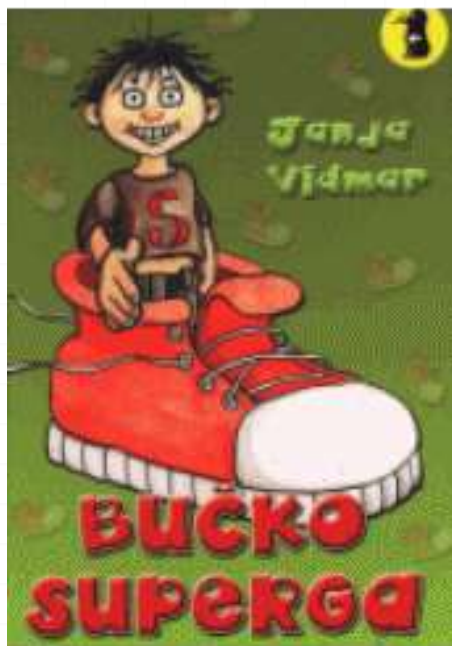

o Milan Petek Levokov: ČUDEŽNI COPATI

Sedemletni Tonček je velik nerodnež. Že pri hoji se spotika, kaj šele pri teku in igranju z drugimi otroki. A vse to se spremeni, ko mu Božiček prinese čudežne športne copate, s pomočjo katerih postane pravi nogometni zvezdnik.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Janja Vidmar: BUČKO SUPERGA

Bučko Superga je s prijatelji Zajčkom in Cmero ter nepogrešljivim pasjim tovarišem strah in trepet ulice treh hrastov. Ker je Bučko sila pomemben in prebrisan, se vedno znajde v kakšni čudni situaciji, iz katere se s pomočjo staršev ali prijateljev zvito izvije. Bučku, podobno kot mnogim fantičem njegove starosti, domišljija dela s polno paro, zato so zgodbe pogosto prav srhljive, pa tudi zabavne in smešne.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Ivana Brlić - Mažuranić: ČUDOVITE DOGODIVŠČINE VAJENCA HLAPIČA

Hlapič je majhen kot laket, vesel kot ptica, hraber kot kraljevič Marko, moder kot knjiga in dober kot sonce. Ker je bil sirota brez staršev je delal kot čevljarški vajenec pri mojstru Mrkonji, ki pa je z njim zelo slabo ravnal. Zato je neke noči pobegnil v svet in za popotnico vzel le dobroto, modrost in hrabrost. In seveda se je to njegovo popotovanje, na katerem je srečal cel kup oseb in jim pomagal, srečno končalo.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

Tony Ross: **HOČEM SVOJE NOVE ČEVLJE!**

V razkošnem gradu živi mala nagajiva kraljična, ki s čisto pravo kraljevo družino doživi nešteto razburljivih dogodivščin. Trmasta navihanka svojim staršem, kralju in kraljici, povzroča nemalo preglavic, ko hoče obdržati paglavca, si noče počesati las, sezuti novih rdečih čevljev ali biti prehlajena.

Mala kraljična se je trdno odločila, da ne bo obula novih čevljev. Služabnica ji kljub temu prinese posebno škatlo. Rdeči čevlji, ki se skrivajo v njej, so prečudoviti! Mala kraljična jih tako vzljubi, da jih sploh noče več sezuti!

Knjižice so namenjene otrokom **od drugega leta dalje.**

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Maja Brodschneider Kotnik: ČEVLJARČEK

Avtorica, Mariborčanka Maja Brodschneider Kotnik je slikanico osnovala na legendi o pogumnem Čevljarčku, ki je rešil svoje mesto pred Turki. Čevljarček ni bil kakšen velik hrust, kot je recimo vsem poznan Martin Krpan, ampak le navaden deček. Nauk zgodbe je seveda očiten: pogum in srčnost vedno premagata zlobo in moč, poleg tega pa slikanica želi utrditi otrokovo samozavest in mu predstavi zgodovino Maribora. Zgodba je primerna tudi za promocijo mesta, saj se pogosto pozablja, da se je Maribor v zgodovini uspešno ubranil Turkov. Slikanico je ilustrirala Kiki Omerzel, ki je želela z ilustracijami omogočiti natančen vpogled v Maribor iz sredine 16. stoletja. Posebnost slikanice pa je v tem, da je interaktivna, kar pomeni, da otrok lahko sam raziskuje, kaj se bo zgodilo, in odkriva skrite dele v slikanici. Opremljena pa je tudi z zgodovinskim opisom Andreja Hozjana o dogajanju v mestu ob obleganju Turkov.

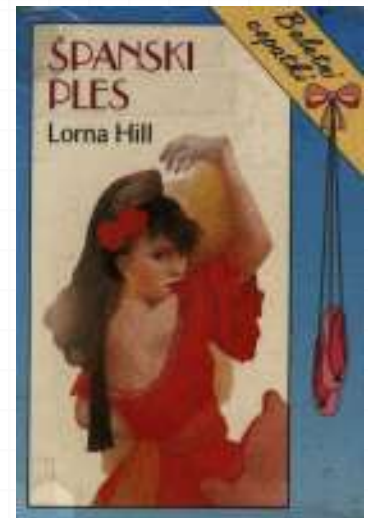
*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Lorna Hill: Zbirka knjig **BALETNI COPATKI**

Knjige govorijo o Veroniki v svetu baleta. Sadler's Wells je bila slavna baletna šola, kjer so najboljše angleške balerine začele svojo pot od zasanjanih deklic do junakinj svetovnih odrov. Po 25 letih je angleška kraljica šoli podelila naziv Royall Ballet School, ki ga nosi še danes. Sadler's Wells je obiskovala tudi hčerka pisateljice Lorne Hill, Vicki, zato njene zgodbe v zbirki odlikujeta razumevanje dekliškega sveta in odlično poznavanje baleta. V zbirki je kar 10 knjig.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Darja Korez Korenčan: BALETNI COPATKI

Imeti talent, pa najsi bo to za umetnost ali šport je nekaj neprecenljivega. Spoznati ta talent, začutiti ga v sebi, hoteti nadaljevati in nadgrajevati pa je izjemno težko. Za mlade ljudi, najstnike je včasih hudo garanje združiti nujne šolske obveznosti in slediti svojemu srcu. Če kdo svet umetnosti dobro pozna, je to zagotovo avtorica te knjige, Darja Korez Korenčan, ki s svojim tenkočutnim opisovanjem Majine zgodbe želi doseči samo to, da mlade vzpodbudi, da vztrajajo in negujejo tisto, kar jim je dano, kar je dano le redkim...talent namreč. Ta posebna čutenja in nagnenja. Knjiga naj bo vzpodbuda za vse, ki se trudijo. Zdi se, da se je ilustratorica Nina Rupel v tej zgodbi našla, saj avtorica spremne besede Alja Furlan pravi, da njene slike namesto sive barve dobijo rožnat navdih.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Aleksander McCall Smith: **MODRI ČEVLJI IN SREČA**

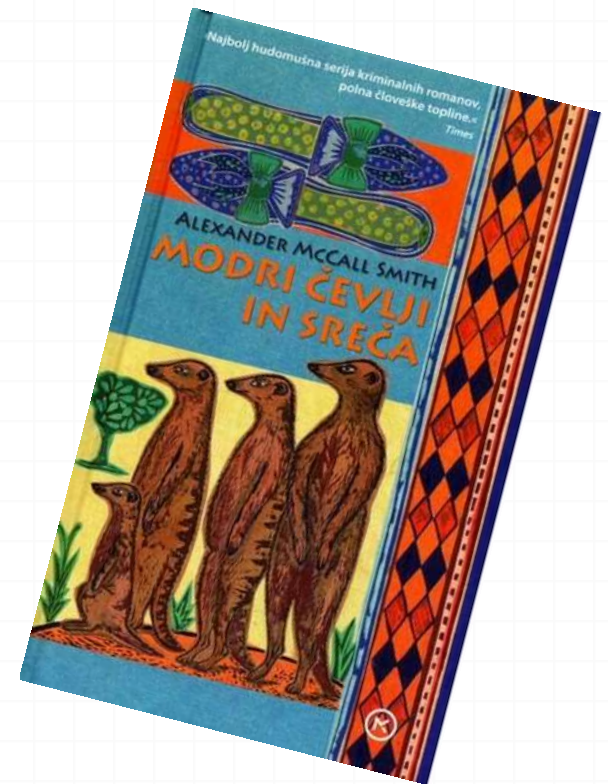
Knjiga sodi v zbirko romanov s skupnim naslovom Prva damska detektivska agencija, »najbolj hudomušno serijo kriminalnih romanov, polno človeške topline«, kot jo je imenoval Times.

Ustanoviteljica in lastnica Prve damske detektivske agencije v Bocvani je ma Ramotswe, ki s svojo sodelavko ma Makutsi ob skodelici čaja rooibos razrešuje težave svojih strank. To niso velika kriminalna dejanja, temveč osebne stiske ljudi, ki se zatečejo v agencijo po pomoč. Ma Ramotswe se jih loti s tenkočutnostjo, bistrostjo, intuicijo, modrostjo in človeško toplino.

Ma Ramotswe je močnejše postave in v tej knjigi premišljuje o hujšanju, ma Makutsi pa si končno lahko privošči modre čevlje – čeprav neudobni, simbolizirajo njeno srečo, saj si je prvič v življenju lahko privoščila nekaj več, kot je nujno za preživetje.

Sproščujoča, a tenkočutna zgodba z veliko prijaznega humorja.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OS Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Zvonimir Balog: ČEVLJI

Čevelj je lahko po poklicu marsikaj: »... *gojzar (se) običajno ukvarja s planinstvom, opanki s poljedelstvom, gumijast škorenj z lovom in ribolovom, salonar s plesom in z drugimi imenitnimi opravki, usnjen škorenj ... pa je po poklicu vojak,*« nas v svoji pesmi podučí hrvaški pesnik in pisatelj **Zvonimir Balog.**

ČEVELJ V KNJIŽNICI

o Vesna Radovanovič: ALJAŽEV ČEVELJ

Pravljica z naslovom govori o čevljih v Aljaževi družini. Očkovi čevlji stojijo na svoji polici, mamini kar na dveh, sestricini čeveljčki imajo svojo polico, tudi Aljaževi čevlji so zloženi vrh Manjinih čevljev. Čisto na vrhu police pa je sameval gorski pohodni čevelj, kateri je nekoč Aljažu rešil življenje. Ostali čevlji so ga pogledovali s spoštovanjem. Gorski čevelj je povedal novim prevzetnim supergam svojo zgodbo. Namreč, njegov 'bratec' je lansko leto na planinskem pohodu Aljažu rešil življenje, sam pa je padel v prepad. Kako je stari gorski čevelj dobil svojega bratca nazaj, pa si preberite v slikanici sami.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ V KNJIŽNICI

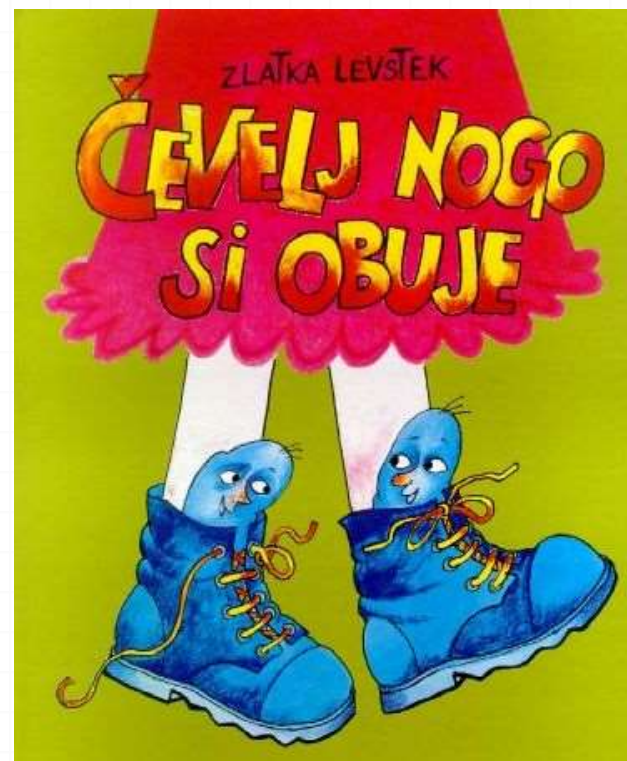
Zlatka Levstek: ČEVELJ NOGO SI OBUJE

Čevelj nogo si obuže,
z njo okrog potuje.
Čudno, kar od spodaj
svet si ogleduje.

Gleda ceste in kolesa,
le do prvih vej
drevesa.
Vidi noge, čevljev sto,
ki po pločniku gredo.

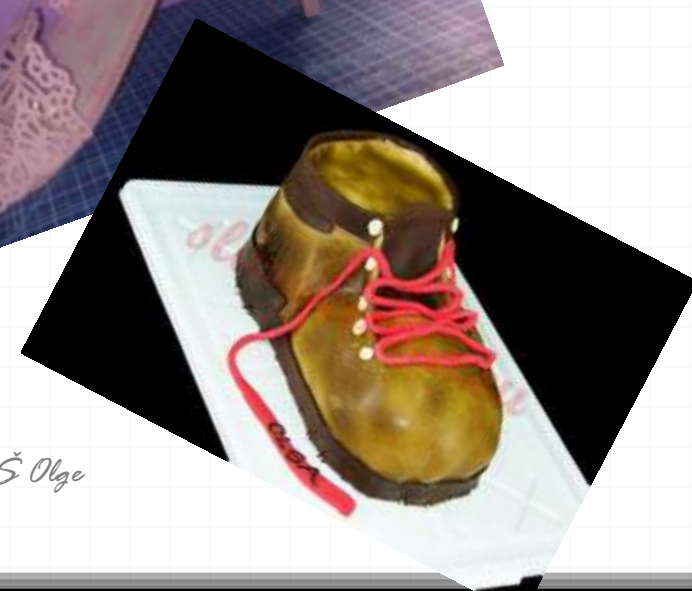
Sreča čevelj čevlje
moške,
čevlje ženske in
otroške,
se lepo pozdravijo
a se ne ustavijo.

Čevlji v parih hodijo,
levi desnim dvorijo.

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

ČEVELJ MALO DRUGAČE

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

„OBUJ NJEGOVE ČEVLJE...“

Preden začneš soditi o človeku in njegovem življenju, obuj njegove čevlje, pojdi po njegovih poteh, prehodi ulice, hribe in doline, občuti srečo in bolečino, preživi leta, ki jih preživlja on, padi čez visok kamen, ki je bil na poti tudi njemu, vstani z nasmeškom in pojdi po isti poti naprej, kot se to trudi on...

Šele potem lahko sodiš!

*Alenka Kandrič, knjižničarka, OŠ Olge
Meglič Ptuj*

Viri

- www.en.wikipedia.org
- Vse fotografije , slike in nekateri podatki so sneti iz interneta in so last njihovih avtorjev.
- CVŠ, Ida Mlakar: Čevlji, januar 2014
- Mladinska knjiga založba
- www.emka.si
- Založba Karantanija
- Izdaje posameznih knjig